

ประสบการณ์การฟื้นฟูร่างกายเด็กพิการ ณ เมืองอินน์สbruk ประเทศออสเตรีย

เรียน บรรณาธิการวารสารเทคนิคการ
แพทย์และกายภาพบำบัด

ข้าพเจ้าได้ไปฝึกอบรมทักษะทางคลินิกด้าน
กายภาพบำบัดในเด็กพิการที่แผนก Developmental
Neurology, The University Children's
Hospital มหาวิทยาลัยอินน์สbruk และที่บ้านเด็ก
พิการ (Elisabethinum) เขต Axams แคว้นทิโรล
ประเทศออสเตรีย เป็นเวลา 4 เดือน ตั้งแต่ 1 มีนาคม
ถึง 30 มิถุนายน 2545 การฝึกอบรมในครั้งนี้ได้
รับการสนับสนุนจากทุนฝึกอบรม/วิจัย ภายใต้โครง
การความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและศิลปะ
ระหว่างไทยกับออสเตรีย (Austrian Exchange
Service, ÖAD) การฝึกอบรมในครั้งนี้มี
วัตถุประสงค์คือ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทาง
คลินิกด้านกายภาพบำบัดในเด็กพิการ เพิ่มพูน
ทักษะด้านงานกายภาพบำบัดในเด็กพิการที่มี
สาเหตุมาจากความผิดปกติทางระบบประสาท และ
เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการในอนาคต

การฝึกอบรมในครั้งนี้นับเป็นโอกาสดีที่ได้
เยี่ยมชมโรงพยาบาลของรัฐและบ้านเด็กพิการซึ่งได้
รับการสนับสนุนจากองค์กรเอกชน การรักษาฟื้นฟู
เด็กพิการในโรงพยาบาลเด็กมีทั้งการบริการผู้ป่วย
นอก ผู้ป่วยในที่พักรักษาตัวที่โรงพยาบาล และ

การออกเยี่ยมและให้บริการฟื้นฟูสภาพร่างกายใน
ชุมชนใกล้เคียงสัปดาห์ละ 4 วัน กลุ่มฟื้นฟูรวมถึง
แพทย์เด็ก แพทย์ด้านจิตวิทยา นักกายภาพบำบัด
นักกิจกรรมบำบัด และนักอรรถบำบัด ผู้ป่วยแต่ละ
รายได้รับการฟื้นฟูครั้งละ 1 ชั่วโมงและได้รับการ
ฟื้นฟูด้านใดบ้างนั้นขึ้นอยู่กับผลการวิเคราะห์ และ
อภิปรายร่วมกันของกลุ่มผู้รักษา ผู้ป่วยที่ได้รับการ
รักษาในโรงพยาบาลเด็กแห่งนี้มีตั้งแต่เด็กแรก
คลอดถึงวัยรุ่น มีกลุ่มสมองพิการที่อายุมากแล้วแต่
ยังรับการฟื้นฟูร่างกายอยู่บ้าง แนวความคิดที่ใช้
ในการฟื้นฟูได้มาจากแนวคิดของ Bobath และ
แนวคิดที่พัฒนามาจากเยอรมันนีและเชโกสโลวา
เกีย ที่เรียกว่า Vojta Therapy

งานกายภาพบำบัดสำหรับผู้ป่วยในโรง
พยาบาลโดยส่วนใหญ่แล้วให้บริการด้านการระบาย
เสมหะและส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานของ
ระบบหายใจในหน่วยทารกแรกเกิด หน่วยผู้ป่วยติด
เชื้อ หน่วยพักฟื้นหลังผ่าตัดและหน่วยผู้ป่วยฉุกเฉิน
ส่วนการบริการกายภาพบำบัดสำหรับผู้ป่วยนอก
และชุมชนนั้นมีการนัดเด็กพิการและผู้ปกครองมา
เพื่อกระตุ้นพัฒนาการเคลื่อนไหว แก้ไขความพิการ
และการผิดปกติของร่างกาย โดยภาพรวมแล้วงาน
บริการกายภาพบำบัดในโรงพยาบาลเด็กไม่แตกต่าง
จากงานบริการทางคลินิกที่ข้าพเจ้าประสบอยู่ แต่

การไปฝึกอบรมครั้งนี้มีโอกาสได้พบผู้ป่วยทางระบบประสาทหลายประเภท โรงพยาบาลเด็กที่เมืองอินส์บรุคมีระบบเฝ้าระวังและติดตามผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ทีมฟื้นฟูเด็กพิการมีการทำงานกันเป็นกลุ่มและสื่อสารระหว่างแต่ละฝ่ายอย่างมีคุณภาพ

สถานที่อีกแห่งหนึ่งที่มีความประทับใจมากในการไปฝึกอบรมครั้งนี้ คือ บ้านเด็กพิการ ชื่อว่า Elisabethinum ในเขต Axams บ้านเด็กพิการนี้สร้างขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1977 ปัจจุบันมีเด็กทั้งหมด 105 คน โดย 47 คนอาศัยอยู่ในบ้านและกลับบ้านเฉพาะวันสุดสัปดาห์และช่วงปิดเทอม และอีก 58 คนเป็นนักเรียนไป-กลับ ที่บ้านเด็กพิการแห่งนี้มีการฟื้นฟูด้านกายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด อรรถบำบัด และกิจกรรมการกีฬาอื่น ๆ ที่มีประโยชน์ต่อเด็กพิการ ได้แก่ การว่ายน้ำ การขี่ม้า และการเล่นสกี ซึ่งทางบ้านเด็กพิการได้จัดให้มีการแข่งขันกีฬาแต่ละประเภทปีละ 1 ครั้ง ผู้ป่วยที่ข้าพเจ้าได้ทำงานด้วยเป็นผู้ป่วยเด็กที่มีความผิดปกติของระบบประสาทส่วนมากเป็นเด็กสมองพิการ นอกนั้นเป็นเด็กพิการจากภาวะไขสันหลังยื่น และโรคกล้ามเนื้อ

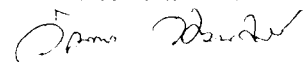
เด็กพิการที่มารับบริการและพักอาศัยอยู่ที่บ้านเด็กพิการได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และความสัมพันธ์ระหว่างผู้รักษาและเด็กพิการค่อนข้างเป็นกันเองเมื่อเปรียบเทียบกับการรักษาที่โรงพยาบาลเด็ก เด็ก ๆ มีรถเข็นนั่งประจำตัว นอกจากนี้ มีจักรยาน 3 ล้อ และอุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนไหวและเดินทางที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล บุคลากรในบ้านเด็กกำพร้ามีการทำงานอย่างเป็นระบบโดยเขียนผลการรักษาและรายงานความก้าวหน้าของแต่ละฝ่ายอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร บุคลากรในบ้านได้แก่ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด มีการประชุมทุกวัน และมีการประชุมกับครูและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิการเป็นครั้งคราวหรือเมื่อจำเป็น ทำให้ข้อมูลของเด็กพิการแต่ละรายเป็นที่รับทราบในกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายมีการประสานงานกันอย่างดี และมีระบบการ

ทำงานที่น่าชื่นชม

การรักษาเด็กพิการในแต่ละครั้งใช้เวลา 45 นาทีต่อคน โดยเด็กแต่ละคนได้ร่วมการรักษาและกิจกรรมกีฬาทุกประเภท ได้แก่ ว่ายน้ำ ขี่ม้า ข้าพเจ้ามีความเห็นว่าระบบการให้บริการการรักษาและการจัดการด้านต่าง ๆ ในบ้านเด็กพิการที่ Elisabethinum นี้ มีระบบที่เหมาะสมและเป็นไปได้สามารถนำไปใช้จริง แต่หากต้องการนำงานด้านกายภาพบำบัดบางด้าน เช่น การขี่ม้า มาปรับใช้กับสภาพแวดล้อมในเมืองไทย อาจจะไม่ง่ายนัก และมีความใช้จ่ายสูงเกินไปสำหรับเด็กพิการ เนื่องจากการดูแลและทำกิจกรรมเหล่านั้นต้องใช้ผู้ดูแลต่อผู้ป่วยแบบ 1:1 อุปกรณ์มีราคาแพง และมีความใช้จ่ายสูงในการบำรุงรักษาอุปกรณ์

ประสบการณ์ที่ข้าพเจ้าสามารถนำกลับมาปรับใช้กับเด็กสมองพิการเมืองไทย ได้แก่ การให้บริการทางด้านกายภาพบำบัดในชุมชน และคำแนะนำกับครูและผู้ดูแลเด็กพิการที่โรงเรียนศึกษาพิเศษ การสอนเด็กสมองพิการว่ายน้ำโดยเริ่มต้นจากผู้ป่วยที่มารับการรักษาที่คลินิกกายภาพบำบัดและพัฒนาเผยแพร่ต่อไปในสถานที่ที่มีสระน้ำ และการเลือกใช้รถเข็นนั่งและอุปกรณ์ช่วยยืนและเดินที่เหมาะสมกับเด็กสมองพิการ งานกายภาพบำบัดในเด็กสมองพิการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยยังต้องมีการเรียนรู้ พัฒนาและปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของครอบครัว เด็กสมองพิการอยู่อีกมาก ข้าพเจ้าเห็นว่า การไปฝึกอบรมครั้งนี้ข้าพเจ้าได้ประสบการณ์มากด้านวิชาชีพที่สามารถกลับมาพัฒนางานสอนและงานคลินิกกายภาพบำบัด อีกทั้งได้รับประสบการณ์ชีวิตด้านความเป็นอยู่ ศิลปะ และวัฒนธรรมของคนยุโรป ตะวันตก เป็นความทรงจำและกำไรของชีวิตที่น่าจดจำ

ด้วยความนับถือ

ผศ.ดร.วันทนา วัฒนศิริ